USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) F. H., b) nezl. B. H. I.,** oba zastoupení Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem, se sídlem Ječná 7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2010, č. j. OAM - 15/LE - 05 - K03 - 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 6. 2011, č. j. 28 Az 67/2010 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Pavlu Čižinskému, advokátu, se sídlem Ječná 7, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 7680 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobkyně podala dne 15. 1. 2009 jménem svým a jménem svého nezletilého syna žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodl shora označeným rozhodnutím dne 29. 9. 2010 tak, že žalobkyni a jejímu synovi neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud výrokem I. napadeného rozsudku zamítl žalobu v části, ve které žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Dospěl totiž k závěru, že tvrzení, která žalobkyně uváděla v průběhu správního řízení i řízení před soudem, ačkoli se

jevila poměrně konzistentní, nejsou věrohodná vzhledem k přednesům jejího manžela, neboť porovnáním výpovědí obou manželů lze vysledovat již v řízení před správním orgánem nesoulad. Soud dodal, že problém s pašováním cigaret, který uváděl manžel žalobkyně, mohl být řešen prostřednictvím běžných právních prostředků, což také manžel žalobkyně učinil. Krajský soud dodal, že si je vědom dlouhotrvajících potíží kurdské menšiny v Sýrii, nicméně tato skutečnost sama o sobě nezakládá možnost přijmout závěr o pronásledování těchto osob. V konkrétním případě žalobkyně nepominul, že tato opakovaně označila ekonomickou situaci své rodiny za dobrou, problémy se státními orgány popřela a ze Sýrie odešla výlučně proto, aby zachovala rodinu. Ačkoliv žalobkyně poukázala v řízení před správním orgánem na svoje zdravotní potíže související s porodem císařským řezem, připustila při jednání, že její stav se zlepšil, proto krajský soud potvrdil i správnost závěru o neudělení humanitárnímu azylu. Krajský soud nicméně výrokem II. svého rozsudku zrušil rozhodnutí žalovaného v té části, ve které žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 14a a § 14b zákona o azylu, a v tomto rozsahu vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že informace, na jejichž podkladě posuzoval žalovaný možnost udělení doplňkové ochrany, nejsou z hlediska časového aktuální. Žalovaný vydal rozhodnutí dne 29. 9. 2010, vycházel ovšem z informací, které hodnotily situaci v Sýrii do roku 2009. Informace staršího data by krajský soud akceptoval, pokud by tento postup umožňovala společensko-politická a bezpečnostní situace v zemi, takový postup ovšem není možný v případě Sýrie, ve které dodržování lidských práv výrazně zaostává za představou demokratického státu. Nadto počátkem roku 2011 se situace v Sýrii poměrně dramaticky vyhrotila. Žalovaný si měl opatřit co možná nejvíce aktuální informace.

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti výroku I. rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného v části, v níž jí a jejímu synovi nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka rozšířila kasační stížnost i o důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a doplnila kasační stížnost o konkrétní námitky.

Stěžovatelka namítá, že výrok správního rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany je celistvý a nelze jej členit na několik výroků. Jednotlivá ustanovení, která jsou ve výroku rozhodnutí uvedena, nelze považovat za jednotlivé výroky. Stěžovatelka si v této souvislosti klade otázku, kolik výroků tedy vlastně rozhodnutí žalovaného obsahuje. Stěžovatelka tvrdí, že výrok jako celek je buď zcela správný, anebo je nutné provést znovu celé řízení. Soudem zvolené řešení je nepraktické z toho hlediska, kdo má mít k dispozici správní spis, zda žalovaný, který pokračuje ve správním řízení ohledně § 14a a § 14b zákona o azylu, nebo Nejvyšší správní soud, který přezkoumává část výroku vztahující se k § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Stejně tak se tímto rozhodnutím vyvolává právní nejistota ve věci náhrady nákladů řízení, neboť není zřejmé, jak počítat úspěšnost ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka uzavírá, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany lze buď jako celek potvrdit, anebo jako celek zrušit. Částečné potvrzení ani částečné zrušení možné není. Jelikož tato právní otázka dosud nebyla zcela jasně vyřešena, je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s.

Stěžovatelka dále uvádí, že jakkoliv podrobně se soud věnoval hodnocení věrohodnosti výpovědi manžela žalobkyně, nedostatečně vysvětlil původ a povahu jím předložených dokumentů. Tedy zda se mělo jednat o falza, nebo o pravé doklady. Krajský soud dále neodůvodněně klade rozdílné nároky na zjištění skutkového stavu (aktuálnost informací o zemi původu) ve vztahu k azylu a doplňkové ochraně. Stěžovatelka se táže, na základě jakých informací má soud za vyloučené, že nynější občanská válka nezhoršila situaci kurdské menšiny tak, že její potíže dosáhly řádově vyšší intenzity a že v současné době je jejich strach z pronásledování odůvodněn. Z jakého důvodu aplikuje soud rozsudek NSS sp. zn. 2 Azs 48/2007 pouze na posuzování hrozby mučení či nelidského a ponižujícího zacházení, nikoliv však na posuzování rizika pronásledování z azylově relevantního důvodu národnostní příslušnosti či politických názorů? Stěžovatelka v závěru poukazuje na dva možné scénáře budoucího vývoje v Sýrii - buď se Kurdové stanou hlavním terčem represí ze strany prezidenta Assada, nebo v případě vítězství opozičních sil se stanou coby „Assadovi kolaboranti“ terčem násilí ze strany nové vlády.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Otázkou oddělitelnosti jednotlivých výroků rozhodnutí o žádosti o udělení azylu se Nejvyšší správní soud již v minulosti zabýval ve vztahu k předchozí právní úpravě účinné do 31. 8. 2006. Dospěl přitom k závěru, že u žaloby směřující proti rozhodnutí obsahujícímu samostatné výroky o neudělení azylu a o neexistenci překážek vycestování soudu nic nebrání v tom, aby zamítl žalobu směřující proti výroku o neudělení azylu a naopak zrušil rozhodnutí v rozsahu výroku o neexistenci překážek vycestování. Výrok o neexistenci překážek podle § 91 zákona o azylu lze samostatně zrušit, aniž by tím byl dotčen další právní osud výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu (viz rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2005, č. j. 3 Azs 272/2004 - 67, publikovaný pod č. j. 1288/2007 Sb. NSS, a ze dne 17. 2. 2006, č. j. 4 Azs 11/2005 - 90, www.nssoud.cz). Naproti tomu výrok o neexistenci překážek vycestování je třeba zrušit v případě, pokud by byl zrušen výrok o neudělení azylu (kromě shora cit. rozhodnutí NSS viz k tomuto též rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 47/2005 - 96). Tento právní názor byl posléze potvrzen i usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 5. 2006, č. j. 8 Azs 21/2006 - 164.

Dne 1. 9. 2006 vstoupila v účinnost nová právní úprava, která zrušila institut překážek vycestování a nahradila jej doplňkovou ochranou, jakožto jednou z forem mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud uznává, že je nutno posoudit vždy individuálně, zda závěry, které z judikatury vyplývaly pro posuzování překážek vycestování, lze aplikovat i na doplňkovou ochranu podle úpravy účinné po 1. 9. 2006, a to i s ohledem na evropskou úpravu mezinárodní ochrany. V rozsudku ze dne 22. 7. 2009, č. j. 8 Azs 20/2009 - 99, ovšem dospěl Nejvyšší správní soud k tomuto závěru: „*Judikatura Nejvyššího správního soudu, vztahující se k oddělitelnosti posouzení překážek vycestování, je po zmíněné novele zákona o azylu aplikovatelná i na vztah výroku o neudělení mezinárodní ochrany a výroku o doplňkové ochraně. Byť se může jednat z hlediska jazykové formulace o výrok jediný, obsahem a předmětem práv, o nichž je rozhodováno, se jedná o různé výroky.*

Výrok o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a výrok o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu je proto třeba považovat za relativně samostatné výroky." V rozsudku ze dne 11. 3. 2008, č. j. 4 Azs 104/2007 - 73, pak zdejší soud explicitně uvedl, že výroky rozhodnutí o udělení či neudělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu jsou výroky závislými na výrocích o neudělení azylu, a proto krajský soud musí, zrušuje-li kterýkoli výrok o neudělení azylu, současně zrušit i výroky o doplňkové ochraně. Výroky o doplňkové ochraně přitom mohou být zrušeny i v případě, že ve vztahu k výrokům o neudělení azylu soud žalobu zamítne. Soud zdůraznil, že z hlediska procesní ekonomie a efektivnosti správního řízení považuje za nežádoucí rušit celé správní rozhodnutí, týká-li se zjištěný nedostatek pouze některého výroku rozhodnutí a jiný na něm nezávislý výrok může obstát. Tento závěr tak obstál i za nové úpravy doplňkové ochrany.

K dílčímu argumentu stěžovatelky, že za dané situace není zřejmé, zda nadále trvá řízení o mezinárodní ochraně, Nejvyšší správní soud odkazuje např. na rozsudek ze dne 25. 5. 2005, č. j. 3 Azs 272/2004 - 67, podle kterého rozhoduje-li se o překážce vycestování v řízení o udělení azylu, pak účastník takového řízení je vždy žadatelem o udělení azylu ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o azylu, a to i když v řízení již bylo rozhodnuto o neudělení azylu a zbývá rozhodnout „toliko" o existenci překážek vycestování. Tyto závěry tak lze vztáhnout i na rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v části týkající se pouze doplňkové ochrany (k definici žadatele o mezinárodní ochranu dle nyní účinného znění zákona o azylu viz § 2 odst. 5).

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že na vznesenou právní otázku oddělitelnosti výroku rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany poskytuje dostatečnou odpověď dosavadní judikatura, k jejíž změně nespatřuje Nejvyšší správní soud jakýkoliv důvod. Postup krajského soudu, který shledal výrok žalovaného o neudělení azylu zákonným, avšak ve vztahu k posouzení možnosti udělit doplňkovou ochranu dospěl k závěru, že správní řízení bylo stiženou vadou spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu, v důsledku čehož zrušil napadené správní rozhodnutí pouze částečně, tedy nepředstavuje nesprávné posouzení právní otázky. Nejedná se ani o vadu řízení před krajským soudem.

Další námitkou stěžovatelka brojí proti závěrům o posouzení věrohodnosti výpovědi svého manžela. S touto otázkou se zdejší soud vypořádal v řízení, které se týkalo kasační stížnosti podané manželem stěžovatelky (viz usnesení ze dne 14. 12. 2011, č. j. 1 Azs 20/2011 - 126), v němž na základě podkladů ve spisu manžela stěžovatelky shledal, že krajský soud *„nezpochybňuje pravost předložených dokladů, ba naopak na jejich základě připouští, že k „incidentu s cigaretami" skutečně došlo, a to přestože i v tomto případě se ve výpovědi stěžovatele vyskytly vážné rozpory.*" Pokud tedy *„soud nepopřel pravost předložených listinných důkazů a využil je toliko ve prospěch stěžovatele, nebylo třeba v odůvodnění rozsudku vysvětlovat „původ a povahu" předložených dokumentů.*" V dalším odkazuje Nejvyšší správní soud na citované usnesení týkající se manžela stěžovatelky.

Poslední námitkou stěžovatelka zpochybňuje závěry krajského soudu stran dostatečnosti (z hlediska aktuálnosti) shromážděných informací o zemi původu ve vztahu k posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Domnívá se, že pokud

soud vyhodnotil tyto podklady jako nedostatečné pro posouzení doplňkové ochrany, měl učinit totožný závěr i ve vztahu k azylu, jakožto privilegované formě mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v soudním spise zjistil, že v žalobě ani později v průběhu řízení před krajským soudem stěžovatelka nenamítala, že by žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci ve vztahu k otázce udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka pouze tvrdila, že shromážděné podklady jsou nedostatečné pro posouzení otázky udělení doplňkové ochrany, a to z důvodu neaktuálnosti zpráv o zemi původu (č. l. 18 a 20 soudního spisu). Dle § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou námitky vznesené poprvé až v řízení o kasační stížnosti, jejichž uplatnění v řízení před krajským soudem nic nebránilo, nepřípustné, Nejvyšší správní soud se proto touto námitkou zabývat nemůže.

Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že v průběhu roku 2011, tedy až po vydání rozhodnutí žalovaného, došlo k radikální změně poměrů v Syrské arabské republice. Tato změna by v obecné rovině mohla mít dopad eventuálně i na postavení stěžovatelky a jejího syna z pohledu zákona o azylu. Z pohledu doplňkové ochrany bude tato skutečnost zohledněna v pokračujícím řízení o původní žádosti, neboť v tomto rozsahu bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno a bylo mu krajským soudem uloženo, aby doplnil dokazování; rozsudek krajského soudu v této části nebyl napaden kasační stížností a zákonnost jeho rozsudku v tomto bodě přezkoumávána nebyla. Žalovaný by měl v pokračujícím správním řízení zvážit, zda nejsou splněny podmínky pro vydání nového rozhodnutí dle § 101 správního řádu, v němž by znovu rozhodl o původní žádosti v celém rozsahu, tedy i v části týkající se azylu.

S ohledem na shora uvedené soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky. Nejvyšší správní soud proto (vedle námitky, která je nepřípustná) shledal kasační stížnost nepřijatelnou a odmítl ji podle § 104a s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byl krajským soudem ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokát Mgr. Pavel Čižinský; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátu přiznal odměnu za zastupování podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v odměně za dva úkony právní služby, které vyplývaly z obsahu spisu v částce 4200 Kč a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč; celkem tedy 4800 Kč. Poradu s pracovnicí Organizace pro pomoc uprchlíkům, která zastupovala stěžovatelku v řízení před krajským soudem, zástupce stěžovatelky nedoložil, proto ji Nejvyšší správní soud nepovažoval za úkon právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu. Odměna byla zvýšena vzhledem k počtu zastupovaných osob v souladu s § 12 odst. 4 advokátního tarifu na částku 9600 Kč a v souladu s tímto

ustanovením poté snížena o 20 % na 7680 Kč. Tato částka bude zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v přiměřené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu